

Gasunie Transportservices

T.a.v. de directie de heer B.J. Hoevers
Postbus 181
9700 AD GRONINGEN

Woerden : 15 november 2023
onze ref. : E23b09/HG-JvdW
doorkiesnr. : 0348 48 43 53
e-mail : jvdw@vemw.nl
onderwerp : Zienswijze op de GTS consultatie inzet Groningengas

Geachte heer Hoevers,

VEMW heeft met belangstelling kennis genomen van de “Consultation of the planning assumptions to determine the required Groningen production - assumptions for gas year 2024/25” dat u ter consultatie hebt voorgelegd aan de netgebruikers, dit als onderdeel van uw wettelijke taak om de staatssecretaris te adviseren over de minimaal benodigde capaciteit en het volume uit het Groningenveld voor de leveringszekerheid voor het komende gasjaar.

VEMW waardeert de wijze waarop Gasunie Transportservices (GTS) omgaat met de uitdagingen op de gasmarkt en de gasvoorziening, en het gesprek aangaat met de netgebruikers en andere spelers om deze uitdagingen doelmatig op te pakken. In dat kader brengen wij, als vertegenwoordiger van de zakelijke grootverbruikers gas, graag enkele punten m.b.t. de aannames Groningengas naar voren.

Algemeen

VEMW is verheugd te vernemen dat volgens de inzichten van GTS er qua capaciteit van de gasvoorziening, met de uitbreiding van LNG-terminals, de huidige vulgraad van de gasopslagen en de opstart van de stikstofinstallatie in Zuidbroek geen problemen ten aanzien van de leveringszekerheid verwacht worden in de komende winter.

In lijn met uw eerdere advies aan de staatssecretaris lijkt het ons bijzonder onverstandig om alle productiefaciliteiten van het Groningenveld per 1 oktober 2024 - met het afdichten van de winningsputten met beton - definitief te sluiten. Wij achten het verstandiger met zo’n rigoureuze maatregel te wachten tot de markt gestabiliseerd is en er een duidelijker midden-

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

en lange termijn perspectief is omtrent een voldoende aanbod van gas. Volgens marktanalisten zal dit pas na 2026 het geval zijn.

Gaswinning Groningen

De Europese gasverordening stelt dat er voldoende capaciteit moet zijn om te voldoen aan een uitzonderlijk hoge gasvraag die zich voordoet met een statistische waarschijnlijkheid van eens in de 20 jaar in het geval van een verstoring van de grootste gasinfrastructuur, en dat is – in capaciteit – de ondergrondse opslag van Norg. De analyse van GTS laat zien dat met de beschikbaarheid van alle andere middelen (invoer (pijpleidingen, LNG), off-shore gasproductie, gasopslag en stikstofconversie) voldaan kan worden aan de vraag naar laagcalorisch- en hoogcalorisch gas. Maar dan mag er – zo hebben wij begrepen – ook niets mis gaan in de beschikbaarheid van die middelen. En, in geval van een strenge winter of tegenvallende aanvoer van gas (LNG-aanvoer die een andere eindbestemming krijgt), kunnen we met de huidige vulgraad van de bergingen (ruim 99 procent) waarschijnlijk twee maanden de voorziening overeind houden. Dat is op zich goed nieuws, maar ook een risico. Daarom is het ons inziens verstandig om alle assets die we in Nederland hebben en in kunnen zetten als ‘minute of last resort’ ook stand by te houden, in ieder geval tot en met 2026. Zo ook het onverkort openhouden van het Groningenveld in waakvlam-modus. De kans dat het veld daadwerkelijk ingezet zou moeten worden is volgens de analyse klein. Maar áls het nodig is, is zo belangrijk voor het functioneren van onze samenleving en economie.

Opslag

Ten aanzien van de ondergrondse gasbergingen (UGS) is het vooralsnog verstandig dat de ingezette maatregel om deze te vullen tot een niveau van minimaal 90 procent voortgezet is. Wij bevelen aan om de in 2022 genomen en in 2023 voortgezette maatregelen te evalueren t.b.v. eventuele bijstelling, onder meer om een ongewenste prijsopdrijving te voorkomen.

Vraag

Ten aanzien van de gasvraag ziet VEMW dat bedrijven hun vraag sinds 2022 verlagen door de hoge en volatiele prijzen, maar dat dit niet structureel hoeft te zijn. De KEV gaat terecht uit van een afname van het aardgasverbruik door de verduurzaming van de industrie, echter een overgroot deel van de afname is niet een gevolg van structurele energiebesparing maar van afschakelen van productie in de industrie als gevolg van het (hoge) prijsniveau. VEMW ondersteunt evenwel het structureel reduceren van de binnenlandse gasvraag d.m.v. gasbesparing. Daarnaast vraagt VEMW zich af hoe GTS aankijkt tegen de maatregelen die genomen worden in het Bescherm- en Herstelplan gas (BH-G) t.a.v. de winning van het Groningengas. Wij vertrouwen erop dat de lopende invulling en completering van het BH-G zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk Q1-2024 duidelijkheid gaat geven aan de netgebruikers.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en vertrouwen erop dat u onze opmerkingen en adviezen meeneemt in uw overwegingen die zullen leiden tot uw adviezen aan de staatssecretaris. We zijn desgewenst beschikbaar voor een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

W.g.

Hans Grünfeld
Algemeen directeur